

PHÂN TÍCH NHÂN VẬT THỊ NỮ TRONG TÁC PHẨM “CHÍ PHEÒ” CỦA NAM CAO

1. Dàn ý phân tích nhân vật Thị Nữ

a. Mở bài:

- Vài nét về tác giả Nam Cao và truyện ngắn Chí Phèo.
- Khẳng định trong truyện ngắn có một tình yêu nảy sinh giữa Chí Phèo và người đàn bà xấu “ma chê quỷ hờn”, nhưng không thể phủ nhận đó là nhân vật có vị trí quan trọng, ít nhất, cũng coi Chí như một “con người” - Thị Nữ.

b. Thân bài:

- Ngoại hình:
  - + Miêu tả khách quan, trần trụi: một người “ngẩn ngơ như những người đàn trong cổ tích và xấu ma chê quỷ hờn”.
  - + Ngẩn ngơ: hành động.
  - + Xấu ma chê quỷ hờn: từng đường nét trên khuôn mặt không giống với những gì nên có trên khuôn mặt con người.
  - + Đã vậy, Thị còn nghèo và nhà có mả hủi.
- > Thị khó có được hạnh phúc bởi một con người mang trên mình toàn những điều bất lợi.
- Là con người với phẩm chất tốt đẹp, giàu tình người:
  - + Sau cuộc gặp gỡ vào đêm định mệnh, Thị Nữ dành sự quan tâm cho Chí Phèo:
  - + Thị Nữ quan tâm đến Chí Phèo, nấu cháo hành cho Chí ăn khi hắn bị ốm. Bưng bát cháo hành Thị Nữ đưa cho “hắn thấy mắt mình hình như ươn ướt. Bởi vì lần này là lần thứ nhất hắn được một người đàn bà cho”.
  - + Chính thị Nữ đã suy nghĩ về Chí Phèo: “Ôi sao mà hắn hiền, ai dám bảo đó là cái thằng Chí Phèo vẫn đập đầu, rạch mặt mà đâm chém người” -> một cái nhìn khác với những cái nhìn của người làng Vũ Đại.
  - + Tình cảm và sự quan tâm của Thị Nữ với Chí Phèo đã như một liều thuốc chữa lành bao nhiêu “vết thương, vết rạch” để Chí Phèo quay trở lại thành một người với sự lương thiện trong căn tính.
- > Chính tình thương và sự quan tâm khiến Thị trở nên có duyên trong mắt Chí.
- Thị Nữ còn là người có khát khao hạnh phúc gia đình:
  - + Thị Nữ thích cuộc sống gia đình có vợ có chồng.
  - + Suy nghĩ rất nghiêm túc về mối quan hệ với Chí.
  - + Đối với Chí, cảm giác “ngượng ngùng mà thỉnh thích”.
  - + Bởi khát khao và suy nghĩ nghiêm túc về hạnh phúc gia đình nên Thị đã trở về xin phép bà cô và thái độ tức giận khi bà cô từ chối.
- Là nhân vật góp phần làm nổi bật chủ đề tác phẩm: bi kịch cuộc đời Chí Phèo.
- Xây dựng nhân vật Thị Nữ, Nam Cao muốn làm trọn vẹn thêm vấn đề trung tâm của tác phẩm: sự bi thảm trong bi kịch cuộc đời Chí Phèo:

- + Ban đầu, Thị Nở và Chí Phèo đến với nhau chỉ bởi sự chung đưng về mặt thể xác.
  - + Sau đó, chính tình thương của Thị Nở đã làm thức dậy sự lương thiện vốn có trong Chí.
  - + Khi Thị Nở từ chối Chí, Chí Phèo từ chỗ khát khao và hạnh phúc đến tột cùng bị đẩy xuống tận cùng của nỗi tuyệt vọng -> đẩy Chí đến những hành động sau này: uống rượu, xách dao đi giết Bá Kiến và tự sát.
- => Thị Nở là nhân vật thúc đẩy sự phát triển của câu chuyện, đồng thời cho người ta cảm nhận sâu sắc hơn bi kịch của nhân vật chính: Chí Phèo.

c. Kết bài:

- Khẳng định những nét nghệ thuật làm nên hình tượng nhân vật Thị Nở.
- Xây dựng nhân vật Thị Nở, Nam Cao trao tấm lòng trân trọng vào con người, đồng thời cũng phơi bày thực tế tàn bạo, khắc nghiệt của xã hội đẩy người nông dân vào bi kịch.

2. Viết đoạn văn ngắn nêu cảm nhận của bản thân về nhân vật Thị Nở

Nhân vật Thị Nở được tác giả xây dựng nhằm cứu rỗi nhân vật chính của truyện là Chí Phèo. Đồng thời, nhân vật Thị Nở còn thể hiện giá trị nhân đạo sâu sắc cho tác phẩm. Có lẽ qua ngòi bút của Nam Cao, Thị Nở không có vẻ đẹp "hoa ghen thua thắm, liễu hờn kém xanh" như Thúy Kiều của Nguyễn Du, hay "văn mơn mớn như gái mười tám" như Chị Dậu của Ngô Tất Tố (trong Tất đên) nhưng cô lại có vẻ đẹp tâm hồn đáng trân trọng, vẻ đẹp đã cứu rỗi, thức tỉnh phần người, thức tỉnh khao khát được hoàn lương trong Chí Phèo. Có lẽ cả cái làng Vũ Đại, chỉ mình Thị Nở không sợ Chí Phèo, chỉ thị mới chăm sóc cho hắn khi hắn ốm, chỉ thị mới nấu cháo hành và "làm thành một cặp rất xứng đôi" với Chí mà thôi. Và có lẽ cũng chỉ có Thị mới khiến cho một kẻ chuyên đi rạch mặt ăn vạ phải sợ già, sợ đói rét, ốm đau và sợ cô độc. Dường như bên trong cái vẻ bề ngoài xấu xí, ngớ ngẩn ấy, người phụ nữ này còn chứa đựng những nét đẹp không nói thành lời. Vậy thì, với tư cách là một khối tự nhiên thô mộc, khiếm khuyết về hình thể, Thị Nở đã bảo toàn trong mình những phẩm chất "nhân chi sơ, tính bản thiện" của giống người: thiên lương, thiên chức, thiên năng - lớp bản chất nằm ở bề sâu khuất chưa bị tha hóa. Cho nên Thị Nở đã thoát ra khỏi cái lốt bọc xấu xí ấy để trở thành một người đàn bà đáng trọng.

3. Viết bài văn phân tích nhân vật Thị Nở

Nam Cao luôn hướng đến đề tài viết về người nông dân, ông phản ánh một cách đầy đủ về hiện thực xã hội bất công, hình ảnh người nông dân bị bần cùng hóa. Cùng với Lão Hạc, truyện ngắn "Chí Phèo" là một trong những kiệt tác của Nam Cao viết về đề tài người nông dân Việt Nam trước Cách mạng tháng Tám 1945. Cả hai truyện ngắn xuất sắc này đều được chọn đưa vào chương trình phổ thông (Ngữ văn 8 và Ngữ văn 11, tập 1) cùng với nhiều truyện ngắn khác, từng đem đến cho Nam Cao vinh dự là tác gia có số lượng truyện ngắn trong nhà trường phổ thông nhiều nhất.

Trong tác phẩm "Chí Phèo" ngoài thành công về xây dựng nhân vật Chí Phèo, Nam Cao còn thành công xây dựng một nhân vật phụ nữ là nhân vật Thị Nở. Bên cạnh Chí Phèo, theo chúng tôi, còn có một hình tượng nhân vật điển hình nữa mà ta vẫn ít nhắc tới. Nhân vật này xuất hiện không nhiều, chỉ có mặt ở gần cuối truyện, là một nhân vật phụ nhưng có vai trò quan trọng trong quá trình phát triển mạch truyện. Sự xuất hiện của nhân vật này là một bước ngoặt đối với sự chuyển biến của câu chuyện cũng như đối với cuộc đời, số phận của nhân vật trung tâm. Hơn nữa, nhân vật này còn mang tính điển hình rất rõ nét. Đó là nhân vật Thị Nở.

Thị Nở được tác giả miêu tả là một người có có vẻ bề ngoài xấu xí, ngôn ngữ mà Nam Cao thể hiện trong tác phẩm đó là "xấu ma chê quỷ hờn". Với diện mạo được tác giả miêu tả "Cái

mũi thì vừa ngắn, vừa to, vừa đỏ, vừa sần sùi như vỏ cam sành, bành bạnh muốn chen lẫn nhau với những cái môi cũng cố to cho không thua cái mũi: có lẽ vì cố quá cho nên chúng nứt nở như rạn ra. Đã thế thì lại ăn trầu thuốc, hai môi dày được bồi cho dày thêm một lần, cũng may quét trầu sánh lại, che được cái màu thịt trầu xám ngoách. Đã thế những cái răng rất to lại chìa ra: ý hẳn chúng nghĩ sự cân đối chữa được một vài phần cho sự xấu". Chính ngay trong chi tiết này tác giả đã thể hiện được ngoại hình của Thị Nở với những nét bề ngoài cực xấu xí.

Ngoài nhân vật Chí Phèo là con quỷ dữ của làng Vũ Đại, là nhân vật bị tha hóa, đẩy đến bước đường cùng của xã hội thì nhân vật Thị Nở ngay trong hoàn cảnh xã hội đen tối này cũng là nạn nhân của sự áp bức, của sự nghèo khổ, ngay trong chính chi tiết gặp Chí Phèo, Thị Nở dường như trở thành nhân vật truyền tải giá trị nhân đạo trong tác phẩm. Sự gặp gỡ của Chí Phèo phải chăng đây chính là sự sắp xếp của tác giả để nói lên hoàn cảnh của hai người, một kẻ có diện mạo bề ngoài xấu xí, một kẻ thì bị xã hội lưu manh, tha hóa.

Giá trị nhân đạo trong tác phẩm được nhà văn thể hiện qua nhân vật Thị Nở, người mang đến sự thức tỉnh cho Chí Phèo. Ngay trong đêm trăng gió mát đây là thời điểm mà Chí Phèo và Thị Nở gặp nhau, chính tình yêu thương làm cho hai người đến với nhau, và chi tiết bát cháo hành của Chí Phèo là chi tiết thể hiện rõ tình yêu thương, giá trị nhân đạo được thể hiện trong tác phẩm. Hơn nữa chính tình yêu thương cũng giúp Thị Nở và Chí Phèo đến với nhau, nó giúp cảm hóa tâm hồn của hai nhân vật trong tác phẩm.

Thị còn là người cho Chí hy vọng được hoàn lương, mong muốn làm người lương thiện, khao khát trở lại với cuộc đời bình thường: "Trời ơi! Hấn thèm lương thiện, hấn muốn làm hòa với mọi người biết bao... Thị có thể sống yên ổn với hấn thì sao người khác lại không được" thị chính là cầu nối giữa hấn với mọi người, thị là người cứu rỗi linh hồn tội lỗi đưa nó trở về với bản chất lương thiện. Lúc này Chí mong muốn có được hạnh phúc gia đình bình dị như mơ ước khi còn là một anh canh điền hiền lành "Chồng cuộc mướn cày thuê, vợ ở nhà dệt vải, chúng lại bỏ một con lợn nuôi để làm vốn liếng. Khá giả thì mua dăm ba sào ruộng làm". Thị Nở đã đánh thức lương tri làm người bị ngủ quên, bị khuất lấp trong con người Chí để giờ đây trời đất đòi quyền sống mãnh liệt.

Nhân vật Thị Nở được xây dựng như một niềm an ủi cho nhân vật Chí Phèo, hai con người bị mọi người xa lánh lại cảm động bởi nhau tạo nên một sự thức tỉnh cho Chí. Quả thật nhà văn Nam Cao đã rất thành công khi ông đã xây dựng hình ảnh con quỷ dữ của làng Vũ Đại. Nhưng điều đó còn thật đáng nể khi thành công hơn nữa khi xây dựng nhân vật Thị Nở xấu xí đến nỗi ma phải chê, quỷ phải hờn. Dường như chính con người phụ nữ đầy tình yêu thương yêu cũng như tấm lòng bao dung đã đánh thức phần con người lương thiện trong Chí Phèo. Ta có thể thấy chính tình yêu của người đàn bà xấu xí đó chính là một tình yêu chân thành, và thứ tình cảm đó xuất phát tự trái tim, và chính từ lòng cảm thông sâu sắc điều đó thật rất đáng trân trọng biết bao nhiêu. Với nhân vật Thị Nở thì đó chính là tia sáng, là niềm hy vọng, còn là một cầu nối để Chí Phèo trở về làm người, và giúp cho Chí Phèo sống với cộng đồng. Cho dù sau này như thế nào đi chăng nữa, cho dù Chí Phèo có tự kết liễu đời mình thì đối với nhân vật Thị Nở và chi tiết bát cháo hành dường như vẫn có ý nghĩa to lớn đối với một cuộc đời, đối với một số phận. Có lẽ điều đó để cho ngay cả những kẻ cùng đường, hay lạc lối thì dường như ở họ vẫn biết hy vọng về tương lai tốt đẹp, họ như vẫn khao khát được sống và được yêu.

Nhân vật Thị Nở chính là một thành công đặc sắc của nhà văn Nam Cao về cách xây dựng hình tượng nhân vật, Nam Cao cùng với tài năng phản ánh giá trị hiện thực tinh tế, ông đã xây dựng lên cho mình những nhân vật mang nhiều cảm xúc, tinh tế, truyền tải được sâu sắc giá trị hiện thực, giá trị nhân đạo trong tác phẩm, mỗi chi tiết đều được biểu hiện những nét riêng, mang những cảm xúc tinh tế, đậm giá trị nội dung, phản ánh sâu sắc được ý nghĩa

trong cuộc sống của mỗi nhân vật xuất hiện trong tác phẩm. Thị Nở là nhân vật đã được tác giả truyền tải những tình yêu thương sâu sắc trong câu chuyện.

www.eLib.vn